

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและการประพฤตินิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

เทศบาลนครพิษณุโลก ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

หน่วยตรวจสอบภายใน
เทศบาลนครพิษณุโลก

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและการประพฤติมิชอบ
ของเทศบาลนครพิษณุโลก ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566**

บทนำ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการบ่งชี้โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงของการทุจริตที่มีอยู่ในองค์กร โดยการประเมินโอกาสของการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนบุคคล หรือหน่วยงานที่อาจเกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริต เพื่อพิจารณาว่าการควบคุมและการป้องกันการทุจริตที่มีอยู่ ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่

การทุจริตในระดับท้องถิ่นพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการทุจริตในระดับท้องถิ่น ได้แก่ การกระจายอำนาจลงสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้ว่าโดยหลักการแล้วการกระจายอำนาจมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่าง ๆ ของรัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติทำให้แนวโน้มของการทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มมากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

ทุจริต หมายถึง การแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับ ตนเองหรือผู้อื่น

มิชอบ หมายถึง ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ คำสั่งของ ผู้บังคับบัญชา มาตรา คณะรัฐมนตรีแบบธรรมเนียมของทางราชการ หรือตามทำนองคลองธรรม คือไม่เป็นไปตามทางที่ถูกที่ควร

ทุจริตต่อหน้าที่ หมายถึง ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดตำแหน่งหรือหน้าที่หรือ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ตนมีได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

ประพฤติมิชอบ หมายถึง การกระทำที่ไม่ใช่ทุจริตต่อหน้าที่ แต่เป็นการปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติอย่างใดโดยอาศัยเหตุที่มีตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการ ฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติของ คณะรัฐมนตรี ที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษาหรือการใช้เงินหรือ ทรัพย์สินของแผ่นดิน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การทุจริตและประพฤติมิชอบต่อหน้าที่ราชการ มีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ หน้าที่ราชการนั้นอาจเกิดจากกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือได้รับมอบหมายก็ได้ การมีสิทธิกับการมีหน้าที่ ต้องแยกต่างหากจากกัน เช่น ข้าราชการมีสิทธิขอเบิกเงินสวัสดิการจากทางราชการไม่ถึงเป็นหน้าที่ราชการ

2. ได้ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ การปฏิบัติหน้าที่ราชการจะไม่รวมถึงการใช้สิทธิขอเบิกจ่ายเงินจากทางราชการ เช่น ข้าราชการมีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล แต่ทำเอกสารเท็จเบิกเงินไป กรณีนี้ไม่ถือว่าเป็นความผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการแต่จะเป็นความผิดวินัยฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง สำหรับการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หมายถึง มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติแต่ไม่ปฏิบัติหรือดเว้นไม่กระทำการตามหน้าที่ จะต้องเป็นกรณีที่จงใจหรือเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติหน้าที่ของตน ไม่ใช่เรื่องพลั้งเผลอหลงลืม หรือเข้าใจผิดส่วนคำว่า "โดยมิชอบ" หมายถึง "ไม่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการและทำนองคลองธรรม" "การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ" หมายความว่ารวมถึงการ เรียกค่าตอบแทนโดยมิชอบในการปฏิบัติหรือเพื่อจะปฏิบัติหน้าที่ราชการ แม้เนื้อหาการปฏิบัติหน้าที่จะเป็นไปโดยถูกต้อง

3. เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ ประโยชน์ หมายความว่า สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณหรือผลที่ได้ตามต้องการ ประโยชน์อาจเป็นทรัพย์สิน เงินทอง หรือการอื่นใดที่เป็นผลได้ตามต้องการ โดยมิจำเป็นต้องเป็นทรัพย์สิน เช่น ประโยชน์ในการได้สิทธิบางอย่างหรือได้รับบริการพิเศษ เป็นต้น โดยจะต้องเป็นประโยชน์ที่ไม่มีสิทธิที่จะได้รับโดยชอบธรรมการหาประโยชน์ที่จะเป็นความผิดนี้ จะต้องมีการอาศัยหรือให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการไปใช้ประโยชน์ด้วย การหาประโยชน์กับอำนาจหน้าที่ต้องมีส่วนสัมพันธ์กันประโยชน์ที่มิควรได้ หมายถึง ประโยชน์ที่ไม่มีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะได้รับ

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี 1992 โดยที่ผ่านมามีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก 3 ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี 2006 เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report - Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ 2 เมื่อปี 2009 เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ 3 ในปี 2013 เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control - Integrated Framework: Framework and Appendices การปรับปรุงในปี 2013 นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี 1992 ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่อง ในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ

ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

สำหรับมาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ 1 - องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ 2 - คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ 3 - คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ 4 - องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ 5 - องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 2: การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ 6 - กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ 7 - ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ 8 - พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ 9 - ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 3: กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ 10 - ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ 11 - พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ 12 - ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 4: สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ 13 - องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ 14 - มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ 15 - มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 5: กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ 16 - ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ 17 - ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริง และ นำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1) ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558)

2) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

3) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

4) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการสรรหาบุคคล

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในเทศบาลนครพิษณุโลกที่มีประสิทธิภาพ

ลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1) การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล

3) สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย

4) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม

5) สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

6) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ

7) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมีและอิทธิพลท้องถิ่น

สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

1) โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแต่พบว่า ยังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

2) สิ่งจูงใจ เป็นที่ยอมรับว่าสถานะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่การสร้างหาร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรม การทุจริตมากยิ่งขึ้น

3) การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาของประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

4) การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ-จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้นจึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการของภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

5) การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

6) การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน แต่ในปัจจุบัน พบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลง และมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

7) มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิด เห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนชื้อเป็นคนชื้อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจะทำการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบุญและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

ตัวอย่างของการทุจริตและประพฤติกรรมชอบต่อหน้าที่ราชการ

จากหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ จากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เช่น

- ฉ้อโกง • ไม่ลงโทษผู้กระทำผิดที่เป็นพวกพ้อง • เรียกรับเงิน/เรียกสินบน/เรียกของกำนัล
- ปลอมแปลง • ลงโทษเฉพาะคนที่ไม่ใช่พวกพ้อง • ช่วยเหลือสมัคพรรคพวกหรือเครือญาติ

- ยักยอก • ลงโทษเกินฐานความผิด • ปกปิดความผิดให้พวกพ้อง
- ขโมย • ไม่รายงานข้อเท็จจริง • จัดทำเอกสารเท็จเพื่อให้ตนเองหรือสมัคร
- กลั่นแกล้ง • ไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ พรรคพวกได้รับผลประโยชน์
- ช่มชู้ให้ผู้อื่นเกรงกลัว/เกรงใจ • ผูกขาดค้าขายแต่กับสมัครพรรคพวก
- บังคับ/ขึ้นใจผู้ใต้บังคับบัญชา • ใช้อำนาจหน้าที่เบียดบังเอาผลประโยชน์
- รวบอำนาจ
- ไม่มอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามความเหมาะสม/ตามสมควร
- ริดไถจากผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อซื้อตำแหน่ง/เลื่อนตำแหน่ง
- แต่งตั้ง/เลื่อนชั้นเฉพาะพวกพ้องของตน
- ปูเนบ่าเห็นจรางวัลแต่เฉพาะพวกพ้องของตน

ระบุเหตุการณ์/ประเด็นการทุจริตในการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

ที่	ประเด็นการทุจริตในการปฏิบัติงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1.	การใช้น้ำมันเชื้อเพลิงของราชการ	การนำรถยนต์ส่วนตัวไปเติมน้ำมันเชื้อเพลิง โดยใช้ใบเบิกน้ำมันเชื้อเพลิงของทางราชการ	ทุกสำนัก/กอง
2.	การนำทรัพย์สินของทางราชการมาใช้ส่วนตัว	มีการนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้ส่วนตัว เสมือนเป็นรถประจำตำแหน่ง	ทุกสำนัก/กอง
3.	การบริหารงานบุคคล	มีการเรียกรับเงินเพื่อพิจารณาความดี ความชอบ ชื้อขายตำแหน่ง การแต่งตั้งหรือ การโอนย้าย	กองการ เจ้าหน้าที่
4.	การบริหารงานบุคคล	มีการสรรหาบุคคล ที่เป็นเครือญาติหรือหา บุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์	ทุกสำนัก/กอง
5.	การรับของขวัญหรือผลประโยชน์จากสิ่งตอบแทนต่างๆ	เจ้าหน้าที่รับสินบน ของขวัญจากผู้มารับ บริการ เพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็ว ในการให้บริการแก่ประชาชน	ทุกสำนัก/กอง
6.	การใช้อำนาจเรียกรับผลประโยชน์	เรียกรับเงินสินบนในการพิจารณาใบขอ อนุญาตก่อสร้างต่างๆ	สำนักช่าง
7.	การใช้อำนาจเรียกรับผลประโยชน์	ผลประโยชน์ทับซ้อนในการรับจ้างเขียนแบบ แปลนและตรวจงานเอง	สำนักช่าง
8.	การจัดซื้อจัดจ้าง	ผู้บริหาร/หัวหน้า/เจ้าหน้าที่พัสดุ เลือกซื้อ ร้านที่ตนเองสนิท หรือเป็นญาติหรือร้านที่ สามารถคุยได้ง่าย	สำนักคลัง
9.	ไม่ออกเอกสารหลักฐานการรับเงิน	การชำระภาษีต่างๆ นอกสถานที่ไม่ออกไม่ เสร็จให้แก่ผู้เสียภาษีและไม่นำส่งเงินรายได้	สำนักคลัง
10.	การเบิกจ่ายเงินโดยไม่ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ ผ่านระบบ KTB Corporate online	เบิกถอนเงิน (โอน) ผ่านระบบ KTB Corporate online โดยไม่มีหลักฐาน ประกอบการเบิกจ่าย	สำนักคลัง

เกณฑ์ระดับประเมินความเสี่ยงทุจริตและประพฤติมิชอบ

ที่	ประเด็นการทุจริตในการปฏิบัติงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง	คำอธิบาย
1.	การใช้น้ำมันเชื้อเพลิงของราชการ	การนำรถยนต์ส่วนตัวไปเติมน้ำมันเชื้อเพลิงโดยใช้ใบเบิกน้ำมันเชื้อเพลิงของทางราชการ	5 (สูงมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 75%
			4 (สูง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 50-75%
			3 (ปานกลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 25-50%
			2 (กลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 5-25%
			1 (ต่ำมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยกว่าร้อยละ 5%
			0 (ไม่มี)	ไม่มีโอกาสเกิด
2.	การนำทรัพย์สินของทางราชการมาใช้ส่วนตัว	มีการนำรถยนต์ส่วนตัวไปใช้ส่วนตัวเสมือนเป็นรถประจำตำแหน่ง	5 (สูงมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 75%
			4 (สูง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 50-75%
			3 (ปานกลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 25-50%
			2 (กลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 5-25%
			1 (ต่ำมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยกว่าร้อยละ 5%
			0 (ไม่มี)	ไม่มีโอกาสเกิด
3.	การบริหารงานบุคคล	มีการเรียกรับเงินเพื่อพิจารณาความดี ความชอบ ชื้อขายตำแหน่ง การแต่งตั้งหรือการโอนย้าย	5 (สูงมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 75%
			4 (สูง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 50-75%
			3 (ปานกลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 25-50%
			2 (กลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 5-25%
			1 (ต่ำมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยกว่าร้อยละ 5%
			0 (ไม่มี)	ไม่มีโอกาสเกิด

ร.ร.	ประเด็นการทุจริตในการปฏิบัติงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง	คำอธิบาย
4.	การบริหารงานบุคคล	มีการสรรหาบุคคล ที่เป็นเครือญาติ หรือหาบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์	5 (สูงมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 75%
			4 (สูง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 50-75%
			3 (ปานกลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 25-50%
			2 (กลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 5-25%
			1 (ต่ำมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยกว่าร้อยละ 5%
			0 (ไม่มี)	ไม่มีโอกาสเกิด
5.	การรับของขวัญหรือผลประโยชน์จากสิ่งตอบแทนต่างๆ	เจ้าหน้าที่รับสินบน ของขวัญจากผู้มารับบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็วในการให้บริการแก่ประชาชน	5 (สูงมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 75%
			4 (สูง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 50-75%
			3 (ปานกลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 25-50%
			2 (กลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 5-25%
			1 (ต่ำมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยกว่าร้อยละ 5%
			0 (ไม่มี)	ไม่มีโอกาสเกิด
6.	การใช้อำนาจเรียกรับผลประโยชน์	เรียกรับเงินสินบนในการพิจารณาใบขออนุญาตก่อสร้างต่างๆ	5 (สูงมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 75%
			4 (สูง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 50-75%
			3 (ปานกลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 25-50%
			2 (กลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 5-25%
			1 (ต่ำมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยกว่าร้อยละ 5%
			0 (ไม่มี)	ไม่มีโอกาสเกิด

ที่	ประเด็นการทุจริตในการปฏิบัติงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง	คำอธิบาย
7.	การใช้อำนาจเรียกรับผลประโยชน์	ผลประโยชน์ทับซ้อนในการรับจ้างเขียนแบบแปลนและตรวจงานเอง	5 (สูงมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 75%
			4 (สูง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 50-75%
			3 (ปานกลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 25-50%
			2 (กลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 5-25%
			1 (ต่ำมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยกว่าร้อยละ 5%
			0 (ไม่มี)	ไม่มีโอกาสเกิด
8.	การจัดซื้อจัดจ้าง	ผู้บริหาร/หัวหน้า/เจ้าหน้าที่พัสดุเลือกซื้อร้านที่ตนเองสนิท หรือเป็นญาติหรือร้านที่สามารถคุยได้ง่าย	5 (สูงมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 75%
			4 (สูง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 50-75%
			3 (ปานกลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 25-50%
			2 (กลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 5-25%
			1 (ต่ำมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยกว่าร้อยละ 5%
			0 (ไม่มี)	ไม่มีโอกาสเกิด
9.	ไม่ออกเอกสารหลักฐานการรับเงิน	การชำระภาษีต่างๆ นอกสถานที่ไม่ออกไม่เสร็จให้แก่ผู้เสียภาษีและไม่นำส่งเงินรายได้	5 (สูงมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 75%
			4 (สูง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 50-75%
			3 (ปานกลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 25-50%
			2 (กลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 5-25%
			1 (ต่ำมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยกว่าร้อยละ 5%
			0 (ไม่มี)	ไม่มีโอกาสเกิด

ที่	ประเด็นการทุจริตในการปฏิบัติงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง	คำอธิบาย
10.	การเบิกจ่ายเงินโดยไม่ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจผ่านระบบ KTB Corporate online	เบิกถอนเงิน (โอน) ผ่านระบบ KTB Corporate online โดยไม่มีหลักฐานประกอบการเบิกจ่าย	5 (สูงมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 75%
			4 (สูง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 50-75%
			3 (ปานกลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 25-50%
			2 (กลาง)	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 5-25%
			1 (ต่ำมาก)	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยกว่าร้อยละ 5%
			0 (ไม่มี)	ไม่มีโอกาสเกิด

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเทศบาลนครพิษณุโลก

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

ที่	ประเด็นการทุจริตในการปฏิบัติงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง					มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
			ไม่มี	ต่ำมาก	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
1.	การใช้น้ำมันเชื้อเพลิงของราชการ	การนำรถยนต์ส่วนตัวไปเติมน้ำมันเชื้อเพลิงโดยใช้ใบเบิกน้ำมันเชื้อเพลิงของทางราชการ		✓				<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำทะเบียนคุมการใช้รถยนต์ - จัดทำทะเบียนคุมการเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงของรถยนต์แต่ละคัน 	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับกำกับการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงผิดวัตถุประสงค์
2.	การนำทรัพย์สินของทางราชการมาใช้ส่วนตัว	มีการนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้ส่วนตัวเสมือนเป็นรถประจำตำแหน่ง		✓				<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำทะเบียนคุมการใช้งานและเบิกจ่ายอย่างเคร่งครัด - ปฏิบัติจัดสำเนาให้กับบุคลากรในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการให้ได้ประโยชน์และคุ้มค่า 	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการนำทรัพย์สินของทางราชการใช้ส่วนตัว
3.	การใช้อำนาจเรียกรับผลประโยชน์	เรียกรับเงินสินบนในการพิจารณาใบขออนุญาตก่อสร้างต่างๆ			✓			<ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ และพิจารณาอนุมัติ - มีมาตรการป้องกันการรับสินบน 	จำนวนเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจเรียกรับผลประโยชน์เกี่ยวกับกรเรียกรับเงินสินบนในการพิจารณาใบขออนุญาตก่อสร้างต่างๆ

ที่	ประเด็นการทุจริตในการปฏิบัติงาน	เหตุการณ์ความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น	ระดับความเสียหาย					มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
			ไม่มี	ต่ำมาก	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
4.	การใช้อำนาจเรียกรับผลประโยชน์	ผลประโยชน์ที่ซ่อนในการรับจ้างเขียนแบบแปลนและตรวจงานเอง			✓			<ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งคณะกรรมการการออกแบบเขียนแบบและตรวจสอบ มีสถาปนิกวิศวกร - มีมาตรการป้องกันการจัดทำระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม 	จำนวนเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจเรียกรับผลประโยชน์ที่ซ่อนในการรับจ้างเขียนแบบแปลนและตรวจงานเอง
5.	การจัดซื้อจัดจ้าง	ผู้บริหาร/หัวหน้า/เจ้าหน้าที่ที่สุดเลือกซื้อร้านที่ตนเองสนิท หรือ เป็นญาติหรือร้านที่สามารถคุยได้ง่าย			✓			<ul style="list-style-type: none"> - ปรับเปลี่ยนร้านค้าในการจัดซื้อวัสดุ - เชิญงวดในการตรวจรับวัสดุหรือการจ้าง 	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง
6.	การบริหารงานบุคคล	มีการสรรหาบุคคล ที่เป็นเครือญาติหรือหาบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์			✓			<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการสรรหาบุคลากรด้วยความเป็นธรรม โปร่งใส และดำเนินการถูกต้องตามระเบียบทุกขั้นตอน 	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล
7.	การบริหารงานบุคคล	มีการเรียกรับเงินเพื่อพิจารณาความดีความชอบ ชื้อขายตำแหน่ง การแต่งตั้งหรือการโอนย้าย			✓			<ul style="list-style-type: none"> - มีนโยบายส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม - มีนโยบายการบริหารความเสียหายการทุจริต 	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

ที่	ประเด็นการทุจริตในการปฏิบัติงาน	เหตุการณ์ความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง					มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
			ไม่มี	ต่ำมาก	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
8.	ไม่ออกเอกสารหลักฐานการรับเงิน	การชำระภาษีต่างๆ นอกสถานที่ ไม่ออกใบเสร็จให้แก่ผู้เสียภาษีและไม่นำส่งเงินรายได้			✓			กำชับการออกใบเสร็จขาดข้องออกจากระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (E-Books) เท่านั้น	จำนวนเรื่องฟ้องเรียนเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี
9.	การรับของขวัญหรือผลประโยชน์จากสิ่งตอบแทนต่างๆ	เจ้าหน้าที่รับสินบน ของขวัญจากผู้มาใช้บริการ เพื่ออำนวยความสะดวกเร็วในการให้บริการแก่ประชาชน				✓		- มีการจัดทำประกาศเกี่ยวกับมาตรการรับของขวัญหรือมาตรการเกี่ยวกับกรรับสินบท - มีการจัดการภายในองค์กร โดยการจัดทำรายการเสนอผู้บังคับบัญชา	จำนวนเรื่องฟ้องเรียน การรับของขวัญหรือผลประโยชน์จากสิ่งตอบแทนต่างๆ
10.	การเบิกจ่ายเงินโดยไม่ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจผ่านระบบ KTB Corporate online	เบิกถอนเงิน (โอน) ผ่านระบบ KTB Corporate online โดยไม่มีหลักฐานประกอบการเบิกจ่าย			✓			- มีคำสั่งแต่งตั้งกำหนดสิทธิ์ผู้ใช้งานชัดเจน - กำชับผู้ใช้งาน มิให้มีการมอบรหัสเข้าใช้งานให้กับบุคคลคนเดียว เช่น เจ้าหน้าที่การเงินทำหน้าที่แทนบุคคลอื่น	จำนวนเงินที่ได้รับความเสียหายเบิกจ่ายโดยไม่ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจผ่านระบบ KTB Corporate online

หน่วยงานผู้รับผิดชอบประเมินความเสี่ยง : หน่วยงานตรวจสอบภายใน

การประเมินความเสี่ยง
ตารางสรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง

ที่	กิจกรรม	ปัจจัยและเกณฑ์ความเสี่ยง	กระบวนการ และวิธีการ ปฏิบัติงาน	แผน-ผล การ ปฏิบัติงาน	ผลการ ประเมิน ระบบการ ควบคุมภายใน	การ ตรวจสอบ ของผู้ ตรวจสอบ ภายใน	คะแนน ความเสี่ยง (เฉลี่ย)
	สำนักปลัด						
1	การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น		2	3	3	3	2.75
2	การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี		2	2	3	3	2.50
3	การโอน/เปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปี		2	2	2	2	2.00
4	การตั้งงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินอุดหนุน		2	2	2	2	2.00
5	กิจกรรมด้านงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย		3	3	3	3	3.00
6	การควบคุมวัสดุงานบ้านงานครัว		3	3	3	3	3.00
7	งานร้องเรียน ร้องทุกข์และอุทธรณ์		2	2	2	2	2.00
	กองคลัง						
8	การจัดเก็บรายได้ การเร่งรัดและติดตามหนี้ที่ค้างชำระ		3	3	3	3	3.00
9	การควบคุมการใช้ใบเสร็จรับเงิน		3	3	3	3	3.00
10	การบันทึกข้อมูลในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์(e-LAAS)		2	2	2	2	2.00
11	การเก็บรักษาเงิน		2	2	2	2	2.00
12	การจัดซื้อครุภัณฑ์		2	2	2	3	2.25
13	การเบิกจ่ายเงิน การจัดทำบัญชีและรายงานการเงิน		2	2	2	3	2.25
14	การใช้และรักษารถยนต์ การควบคุมและการเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง		3	3	2	3	2.75
	กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม						
15	การควบคุมการใช้วัสดุของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก		2	3	3	3	2.75
16	การเพิ่มประสิทธิภาพครูดูแลเด็กเล็กและผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก		3	3	3	3	3.00

17	โครงการอาหารกลางวัน	2	3	2	3	2.50
	กองช่าง					
18	การขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร ดัดแปลงหรือถอนอาคาร	3	2	3	3	2.75
19	การควบคุมงานก่อสร้าง	3	3	3	3	3.00
20	การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง	2	2	2	2	2.00
21	การขออนุญาตขุดดิน ถมดิน	3	2	3	3	2.75

หมายเหตุ : การวิเคราะห์ความเสี่ยงอาจกำหนดเกณฑ์ของแต่ละปัจจัยเสี่ยง ที่พบเป็น 3 ระดับ ได้แก่ สูง กลาง ต่ำ และให้คะแนนกำกับไว้ด้วย เช่น ระดับสูง = 3 คะแนน , ระดับกลาง = 2 คะแนน , ระดับต่ำ = 1 คะแนน

